

INFINITUDE

הצורה היא המסר

"בראשית ברא אלוהים את השמים ואת הארץ והארץ היתה תוהו ובוהו וחושך על פני תהום ורוח אלוהים מרחפת על פני המים ויאמר אלוהים יהי אור ויהי אור"
בראשית א' 1-2

חידת הבריאה והמיסטיקה הנלווית להבנתה העסיקו את בני האדם מאז ומתמיד. הריק המוחלט, אותה נקודת התחלה היתה במוקד פולמוסי שאמנים, פילוסופים, אנשי מדע וארכיטקטורה ניסו לפענחה.

חני לרון יוצרת עולם מופלא משלה המורכב מגופים, כמו שמימיים, מרחפים בחלל. בנסותה להתחקות אחר עולם התופעות הצורניות שמעבר לנראה היא אוחזת בידה קצה חוט, תרתי משמע, הולכת בעקבותיו צעד צעד, או שמא הוא הולך בעקבותיה, כשהיא שוזרת ואורגת רשתות ופקעות כקורי עכביש. כדור אחר כדור נארג לתוך חלל אינסופי שלעיתים מאיים לבלוע ולעיתים משרה התרוממות רוח המגביה את הנפש אל עבר הנשגב.

חני משתמשת בידע קדום אודות קווי המתאר שהרכיבו את חמשת המוצקים האפלטוניים, אותם גופים גיאומטריים מושלמים שעל פי דעת אפלטון מהווים את הבסיס הגיאומטרי שממנו ניתן לברוא הכל.

חמשת המוצקים האפלטוניים משמשים את חני לרון כלבני יסוד המרכיבים את המבנים המיסטיים והרוחניים שלה.

חמשת הגופים הגיאומטריים הינם הקובייה או האקסהדרון המייצג גם את אלמנט האדמה. המשולש, כטטרהדרון מייצג את אלמנט האש. האוקטהדרון מייצג את אלמנט האוויר, האיקוסהדרון מייצג את אלמנט המים והדודקהדרון מייצג את אלמנט האתר, שנחשב למוטיב מטפסי הקשור באלוהים. הקריטריונים למוצקים האפלטוניים הם: שכל הפאות שוות, המשטחים והזוויות הם בגודל אחד וכל הנקודות נכנסות לתוך פני שטח כדור, שהוא בעצמו מייצג את האינסוף. סודן של הצורות הגיאומטריות הנודעות בשמן העתיק "הגיאומטריה המקודשת" היה חבוי בתוך מקדשי קדמונים. מתמטיקאים אמנים ואנשי מוסיקה הוקסמו מהן והשתמשו בנוסחאותיהן ליצירת קומפוזיציות קוויות צורניות וצבעוניות ולבניית הרמוניות מוסיקליות.

"הגיאומטריה המקודשת" הסבירה וסימלה את המציאות והיתה שפה שהיתה שמורה אך לקומץ חכמים בכל תקופה ותקופה. הפילוסופים הקדומים פיתחו נוסחאות ודימויים מסובכים להבנת היקום. אחד מהדימויים הידועים: כ"פרח החיים" דימוי המורכב משבעה מעגלים המייצגים את תהליך חלוקת התא ותחילת יצירת החיים. אלמנט זה, שלרון משתמשת בו מופיע ב"חלונות השושנה" של הארכיטקטורה הגותית למשל.

החכמה העתיקה האמינה כי צירוף של אנרגיה נקבית וזכרית גיאומטרית מולידה משהו חדש, קווים זכריים ישירים המתחברים למרכז המעגל בצורה הידועה "כפרח החיים" מולידים צורה הידועה כ"קוביית מטטרון" המכילה את כל חמשת המוצקים האפלטוניים המרכיבים את שדות האנרגיה סביב גופינו ומהן ניתן לברוא את שאר הדברים.

כאדריכלית, משרטטת חני לרון אובייקטים ומבנים דמיוניים המושתתים על לבני וחוקי "הגיאומטריה הקדושה". המשולש, הקובייה, הפירמידה הכפולה, המשושה והמחומש הם כקוביות בידיה מהם היא בונה את המבנים המרחפים הנראים כהכלאה בין האורגני למכאני. בנסותה להתחקות אחר המקור הפנימי של הצורות והמבנים, אחר התחלתה של הצורה הראשונית היא מחפשת חומר מתאים להבעתה וצורת דימויים מופשטים, רוחניים, חמקמים המעבירים בו זמנית את תחושת האינסופיות של מימדי החלל והזמן, אך גם את הסדר, הסימטריה וההרמוניה של מחזוריות החיים וחילופי העיתים.

צורות ארכיטפיות קדומות כמו המנדלה, הכדור, המעגל, צורות נקביות המסמלות שמים ואת היקום האינסופי, משדרות מהות לא מוגדרת, אותו משהו מרכזי וחובק הכל, חוזרות ונשזרות שוב ושוב לעומת הריבוע העולה מדי פעם שהוא דימוי זכרי וגשמי בשילוב עם המשולש הפירמידלי המסמל כוחות ארציים ורוחניים כאחד.

הצורות הנפתלות הנולדות ומתפתחות אחת מתוך השנייה, מעלות באסוציאציה מבנים המושרים מגרמי השמיים, דרך צורות פרקטליות, מבנים עתיקים כמו הסטונאיג' ומעגלי התבואה, גלגל המזלות ומעגלים שבטיים.

הריבוע השחור של מלביץ' והקווים האנכיים והאופקיים של מונדריאן עולים גם הם באסוציאציה. אותן נוסחאות אומנותיות של המופשט הגיאומטרי שהומצאו על ידי אמנים שניסו לשדר דרך עבודותיהם ערכים אוניברסאליים של היצירה ויצירת היקום בנסותם להביע בקווים גיאומטריים טהורים אותו סדר קוסמי מיסטי החבוי מאחורי עולם התופעות.

חני לרון מתקשרת באובייקטים האוויריים שלה עם המימדים של התודעה המנסה לרחף מעל החומר. בחצותה את הגבול אל מעבר לארצי אל עולם המיסטיקה הרוחנית, נוגעת ברוח המפעמת ביקום ומחברת בין כל בני האדם. בסימנים הגיאומטריים המשוטטים בחלל יוצקת חני לרון שפה ייחודית ואישית הנוגעת במסתוריה - INFINITUDE.

פברואר 2005

גלריה פריסקופ לעיצוב עכשווי תל אביב

אוצרת: שרי פארן